

ພາກທີ 30

ເນື້ອໃນຂອງພາກນີ້ມີຄື:

ຮູບແບບຕ່າງໆຂອງການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ	460
ບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ເກີດຈາກການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ	460
ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດໃນເວລາມີບັນຫາສຸຂະພາບ	461
ການຕົກເລືອດຢ່າງແຮງ ແລະ ເປັນຊັອກ	461
ການຊຶມເຊື້ອ	461
ບັນຫາຂອງລະບົບຂັບຖ່າຍ	462
ບັນຫາກ່ຽວກັບການເປັນປະຈຳເດືອນ	463
ບັນຫາການພົວພັນທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບທາງເພດ	463
ບັນຫາໃນເວລາຄອດລູກ	464
ອາການຢຸ່ວ ແລະ ອາຈົມເຮ້ຍ	465
ການເປັນໝັນ	465
ບັນຫາສຸຂະພາບຈິດ	466
ດຳເນີນການເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ	466
ການຕັດອະໄວຍະວະເພດ, ສິດທິມະນຸດ, ແລະ ກົດໝາຍ	467

ເນື້ອໃນຂອງພາກນີ້ ຂຽນໂດຍແມ່ຍິງທີ່ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເຮັດວຽກງານຢູ່ໃນຊຸມຊົນທີ່ມີການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ.

HLI Seattle
Health Leadership International
Field Draft Copy

ການຕັດອະໄວຍະວະ ເພດຍິງ

ມັນຕ້ອງມີວິທີການທີ່
ສາມາດປ່ຽນແປງ
ສະພາບການອັນນີ້

ຕະຫຼອດປະຫວັດສາດທີ່ຜ່ານມາຂະນົບທຳນຽມທີ່ມີລັກສະນະທຳຮ້າຍ
ສຸຂະພາບຂອງແມ່ຍິງໄດ້ຖືກປະຕິບັດມາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີລັກສະນະດົງດູດ
ທີ່ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຊາຍ ຢາກຈະແຕ່ງງານນຳ. ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ບາງຊຸມຊົນ ໃນທະວີບເອີຣົບ
ແມ່ຍິງຖືກສັດສອນວ່າ ຖ້າລາວມີແອວທີ່ນ້ອຍໆຈະແມ່ນແມ່ຍິງທີ່ດີງາມ. ດັ່ງນັ້ນ,
ແມ່ຍິງຈຶ່ງຖືກບັງຄັບໃຫ້ໃຊ້ ຜ້າໜາໆຮັດແອວ ແລະ ສະໂພກຂອງເຂົາເຈົ້າ
ຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍໆ. ບາງຄັ້ງການຮັດ ດ້ວຍຜ້າແຂງນັ້ນເຮັດໃຫ້ກະດູກ
ສະໂພກຫັກ ທັງເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຫາຍໃຈ ແລະ ກິນເຂົ້າຍາກ. ມັນເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ
ເຮັດອັນໃດກໍ່ຍາກ, ສະນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງນັ່ງຕົວຊື່ຕັ້ງ ແລະ ຢ່າງຢ່າງຊ້າໆ.

ບາງພາກຂອງປະເທດຈີນ, ສະຖານະພາບຂອງແມ່ຍິງຈະສູງຂຶ້ນ ຖ້າເຂົາເຈົ້າ
ມີຕີນທີ່ນ້ອຍໆ. ດັ່ງນັ້ນກະດູກຕີນຂອງເດັກຍິງບາງຄົນຈຶ່ງຫັກ ແລະ ຕີນເຂົາເຈົ້າ
ໄດ້ຖືກຮັດໄວ້ຢ່າງແໜ້ນດ້ວຍແຜ່ນຜ້າ, ເມື່ອເຂົາເຈົ້າໃຫຍ່ຂຶ້ນມາ, ຕີນ
ຂອງເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງມີຮູບຮ່າງຜິດປົກກະຕິ ແລະ ເຂົາເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຢ່າງຊ້າໆ.

ຂະນົບທຳນຽມເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ຖືກຢຸດເຊົາແລ້ວ, ແຕ່ຢູ່ບາງພາກຂອງໂລກນີ້ຍັງມີ
ປະເພນີອັນອື່ນຍັງສືບຕໍ່ປະຕິບັດຢູ່. ການຕັດອະໄວຍະວະເພດຂອງແມ່ຍິງ
ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນຈຳນວນປະເພນີທີ່ຍັງຄົງປະຕິບັດຢູ່. ມັນໄດ້ຖືກປະຕິບັດຢູ່
ໃນຫຼາຍໆຊຸມຊົນຂອງທະວີບ ອາຟຣິກາ, ຢູ່ບາງຊຸມຊົນໃນທະວີບອາຊີກາງ
ແລະ ອີກຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງໃນຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້. ການຕັດ
ອະໄວຍະວະເພດຂອງແມ່ຍິງແມ່ນເຂົາເຈົ້າໄດ້ຕັດ ຫຼື ປາດບາງພາກສ່ວນຂອງ
ອະໄວຍະວະເພດຍິງ. ມີຫຼາຍໆເຫດຜົນເພື່ອຕັດອະໄວຍະວະເພດ,
ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນອີງຕາມປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ ແລະ ມັກຈະແມ່ນເຫດຜົນ
ຂອງການຈັດງານສະຫຼອງທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ຢູ່ໃນເຂດຊຸມຊົນນັ້ນ.

ບາງຄັ້ງການປະຕິບັດ
ແບບນີ້ເອີ້ນວ່າການຕັດ
ອະໄວຍະວະເພດ.

ການຕັດອະໄວຍະວະເພດບໍ່ໄດ້ຢຸດຢັ້ງແມ່ຍິງຈາກຄວາມຕ້ອງການດ້ານ
ຄວາມຮັກ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມກຸ່ມ ຫຼື ກະທົບໃສ່ພຶດຕິກຳທາງຈິດໃຈຂອງເຂົາ
ເຈົ້າເລີຍ. ແຕ່ມັນມີຜົນກະທົບ ໃສ່ໜ້າທີ່ຂອງພຶດຕິກຳຂອງຮ່າງກາຍຂອງເຂົາເຈົ້າ
ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຜົນຮ້າຍຕໍ່ການພົວພັນກັບຜົວ ຫຼື ຄູ່ນອນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການຕັດ
ອະໄວຍະວະເພດເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາທາງສຸຂະພາບຫຼາຍຢ່າງ ແລະ ບາງ
ບັນຫາອາດຈະກາຍເປັນບັນຫາຊຳເຮື້ອ ຫຼື ອາດເຖິງຕາຍໄດ້.

ຢູ່ບາງຊຸມຊົນເດັກຍິງ
ຈະຕ້ອງຖືກປາດ
ອະໄວຍະວະເພດ
ກ່ອນທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະແຕ່ງ
ງານ ແລະ ບາງກໍລະນີກ່ອນ
ທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະມີສິດຄອບ
ຄອງກຳມະສິດ.

HLI Health Leadership International
Field Draft Copy

ຮູບແບບຂອງ ການຕັດອະໄວຍະ ວະເພດຍິງ

ບັນຫາສຸຂະພາບ ທີ່ເກີດຈາກການ ຕັດອະໄວຍະວະ ເພດຍິງ

ອາການຊ້ອກ

ການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງມີ 3 ຮູບແບບ:

1. ຕັດແຕດອອກບາງພາກສ່ວນ ຫຼື ຕັດອອກໝົດ.
2. ຕັດພາກສ່ວນແຕດອອກໝົດ ແລະ ໜັງຮິມຂ້າງນອກສ່ວນນ້ອຍໆອອກ.
3. ອະໄວຍະວະເພດຍິງທາງນອກຕັດອອກໝົດ ແລະ ຊ່ອງຄອດກໍ່ຖືກຫຍິບເກືອບໝົດ. ຮູ້ນ້ອຍໆທີ່ຈົ່ງໄວ້ແມ່ນຈົ່ງໄວ້ ເພື່ອໃຫ້ນ້ຳຢຸ່ງວ ແລະ ເລືອດປະຈຳເດືອນໄຫຼອອກ. ການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງແບບນີ້ມີອັນຕະລາຍຫຼາຍ ແລະ ເປັນສາເຫດຂອງບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ຮ້າຍແຮງ. ແຕ່ທຸກໆຮູບແບບຂອງການຕັດອະໄວຍະວະເພດກໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ມີການຕົກເລືອດ, ຊຶມເຊື້ອ ແລະ ເສຍຊີວິດ.

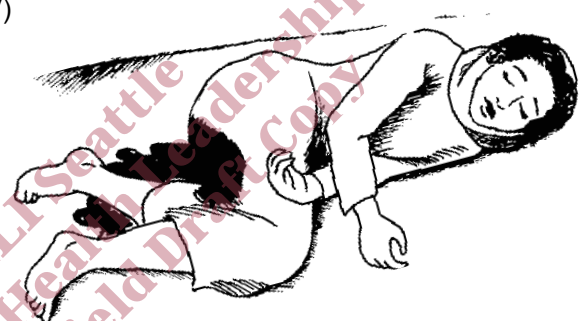
ວິທີການທີ່ເດັກຍິງຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດຈະແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວເຂົາເຈົ້າຈະຖືກຕັດໃນໄລຍະທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະປຸງນຈາກເດັກເປັນຜູ້ໃຫຍ່.

ບັນຫາຕໍ່ໄປນີ້ຈະເກີດຂຶ້ນທັນທີ ຫຼື ພາຍໃນໜຶ່ງອາທິດຫຼັງຈາກຕັດອະໄວຍະວະເພດ:

- ຕົກເລືອດຢ່າງແຮງ
- ການຊຶມເຊື້ອ
- ເປັນຊຶມ ຊຶ່ງເກີດຈາກຄວາມເຈັບ, ການຕົກເລືອດ ຫຼື ການຊຶມເຊື້ອ.
- ບັນຫາກ່ຽວກັບການຖ່າຍເບົາ.
ບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນອັນຕະລາຍຫຼາຍທີ່ສຸດດັ່ງນັ້ນຕ້ອງຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າທັນທີ.

ບັນຫາຕໍ່ໄປນີ້ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຕໍ່ມາ ແລະ ສາມາດເປັນຊຳເຮື້ອຫຼາຍປີ:

- ບັນຫາກ່ຽວກັບການເປັນປະຈຳເດືອນ
- ບັນຫາກ່ຽວກັບການຮ່ວມເພດ
- ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະເກີດລູກ
- ຢຸ່ງວ ແລະ ອາຈົມເຮ້ຍ
- ບໍ່ສາມາດຖືພາໄດ້ (ເປັນໝັນ)
- ມີອາການເຈັບຊຳເຮື້ອ
- ມີບັນຫາສຸຂະພາບຈິດ
- ເຈັບເປັນເນື່ອງຈາກການຕິດເຊື້ອເອດສ (HIV)

HLL Seattle Health Partnership International Field Print Copy

ການຕົກເລືອດຢ່າງແຮງແລະເປັນຊ້ອກ:

ການຕົກເລືອດຢ່າງແຮງຈາກບາດ ຫຼື ຮອຍຈີກຂາດທີ່ເລິກສາມາດເກີດຂຶ້ນທັນທີ ແລະ ມີອັນຕະລາຍຫຼາຍ. ຖ້າວ່າເດັກຍິງເສຍເລືອດຫຼາຍລາວອາດຈະເປັນຊ້ອກ ແລະ ເສຍຊີວິດໄດ້.

ສັນຍານເຕືອນໄພຂອງການເປັນຊ້ອກ (ມີອາການດຽວ ຫຼື ຫຼາຍອາການພ້ອມກັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້):

- ຫິວນ້ຳຫຼາຍ
- ຈິດມ້ານ, ຜິວໜັງເຢັນ ແລະ ຊຸ່ມຊື່ນ
- ກຳມະຈອນເຕັ້ນຄ່ອຍ ແລະ ໄວ (ຫຼາຍກວ່າ 110 ເທື່ອທີ່ຕໍ່ມາ)
- ຫາຍໃຈໄວ (ຫຼາຍກວ່າ 30 ເທື່ອຕໍ່ນາທີ)
- ເສຍຄວາມຈິດຈຳ ຫຼື ເສຍສະຕິ (ເປັນລົມ)

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດຕໍ່ ບັນຫາສຸຂະພາບ

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:

- ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທັນທີ.
- **ການເປັນຊ້ອກຖືເປັນບັນຫາສຸກເສີນ.**
- ຍ້ັນບ່ອນເລືອດອອກແຮງໆທັນທີເລີຍ. ນຳໃຊ້ແຜ່ນຜ້າທີ່ສະອາດຕ່ອນນ້ອຍໆທີ່ ບໍ່ຊັບເລືອດຫຼາຍ. ໃຫ້ຄົນເຈັບນອນໃນຂະນະທີ່ທ່ານພາລາວໄປຫາທ່ານໝໍ.
- ຊ່ວຍໃຫ້ລາວດື່ມນ້ຳຫຼາຍໆເທົ່າທີ່ລາວຈະເຮັດໄດ້.
- ຖ້າວ່າລາວເສຍສະຕິ ແລະ ທ່ານກໍ່ຢູ່ໂກຈາກສະຖານບໍລິການສຸຂະພາບ ທ່ານອາດຈະ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສົ່ງນຳທາງຮູທະວານກ່ອນທີ່ລາວຈະໄດ້ຮັບການ ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກແພດ.

ການຊຶມເຊື້ອ:

ຖ້າວ່າເຄື່ອງມືສຳລັບບາດນັ້ນບໍ່ໄດ້ຖືກອະນາໄມ (ອະເຊື້ອ) ຢ່າງຖືກຕ້ອງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງຈາກໃຊ້ແຕ່ລະຄັ້ງ, ເຊື້ອພະຍາດສາມາດເຮັດໃຫ້ບາດນັ້ນອັກເສບ, ເປັນພະຍາດບາດທະຍັກ, ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ ຫຼື ເຊື້ອຕັບອັກເສບ.

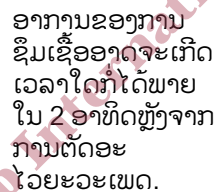

ອາການ:

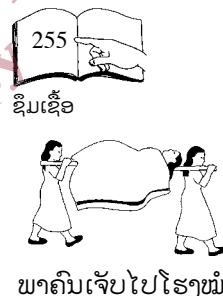
- ອາການຂອງບາດອັກເສບ: ໄຂ້, ບໍລິເວນອະໄວຍະວະເພດໄຄ່ບວມ, ມີນ້ຳໜອງ ຫຼື ມີກິ່ນເໝັນອອກມາຈາກບາດ, ອາການເຈັບແຮງຂຶ້ນ.
- ອາການຂອງພະຍາດບາດທະຍັກ: ຄາງແຂງ, ຄໍ ແລະ ກ້າມຊື່ນແຂງ, ກິນເຂົ້າກິນນ້ຳຢາກ ແລະ ມີອາການຊັກ.
- ອາການຊ້ອກ: (ເບິ່ງຂ້າງເທິງ)
- ອາການຂອງຊຶມເຊື້ອເລືອດ: ໄຂ້ ແລະ ອາການຊຶມເຊື້ອອື່ນໆ. ເສຍສະຕິ ແລະ ເປັນຊ້ອກ.

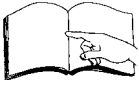
ສຳລັບອາການຂອງໂລກເອດ ຫຼື ອັກເສບຕັດໃຫ້ເບິ່ງພາກທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ເຫຼົ່ານີ້, ໜ້າ 283 ສຳລັບໂລກເອດ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ ແລະ ພະຍາດຊຶມເຊື້ອອື່ນໆ ຂອງອະໄວຍະວະເພດ ຢູ່ໜ້າ 260.

ສິ່ງສຳຄັນ: ຖ້າວ່າເດັກຍິງມີອາການຂອງພະຍາດບາດທະຍັກ, ອາການຊ້ອກ ຫຼື ຊຶມ ເຊື້ອເລືອດໃຫ້ພາລາວໄປຫາແພດໝໍທັນທີເລີຍ.

HLI Seattle Health Leadership Field Draft Copyright International

ເຊປາເລຊິນ (cephalexin), 494
 ດີໂຄຊາຊິຊິນ (dicloxacillin), 498
 ເອຣີໂທໄມຊິນ (erythromycin), 501

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອ:

- ໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອ, ເຊັ່ນຢາເຊປາເລຊິນ (cephalexin), ດີໂຄຊາຊິຊິນ (dicloxacillin), ເອຣີໂທໄມຊິນ (Erythromycin).
- ຕິດຕາມເບິ່ງອາການຂອງພະຍາດບາດ ທະຍັກ, ຊຶມເຊື້ອເລືອດ ແລະ ອາການຊ້ອກ. ຖ້າວ່າເດັກຍິງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສັກຢາກັນບາດທະຍັກ ຄວນຈະສັກໃຫ້ລາວທັນທີເລີຍ.
- ໃຊ້ຢາຫຼວງຫ ຢາພື້ນເມືອງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບ.
- ຮັກສາບໍລິເວນອະໄວຍະວະເພດໃຫ້ສະອາດທີ່ສຸດ. ລ້າງອະໄວຍະວະເພດດ້ວຍນ້ຳເກືອຕົ້ມພືດ ແລະ ປະໃຫ້ອຸ່ນ.

ມີບາດແຜເປັນອັນຕະລາຍຫຼາຍກວ່າ ຖ້າວ່າເດັກຍິງບໍ່ໄດ້ສັກຢາກັນບາດທະຍັກ. ເດັກຍິງທຸກໆຄົນຄວນຈະໄດ້ສັກຢາກັນບາດທະຍັກ

ປັນຫາກ່ຽວກັບລະບົບຂັບຖ່າຍ:

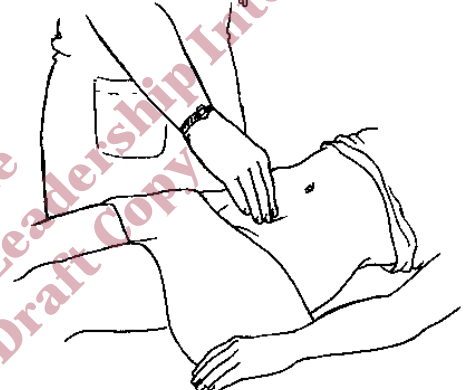
ເມື່ອການຕັດອະໄວຍະວະເພດເຮັດໃຫ້ມີອາການເຈັບຫຼາຍໃນເວລາທີ່ເດັກຍິງໄປຖ່າຍເປົາ, ເດັກຍິງບາງຄົນຈຶ່ງອົດກັ້ນບໍ່ຖ່າຍເປົາ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດການອັກເສບເຊິ່ງເປັນການທຳລາຍທໍ່ຢຽວ, ພິກຢຽວ ແລະ ໝາກໄຂ່ຫຼັງ. ການອົດກັ້ນຢຽວມັກຈະເຮັດໃຫ້ມີໜີ້ວຽນຢູ່ພິກຢຽວ.

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:

- ໃນເວລາຖ່າຍເປົາໃຫ້ເອົານ້ຳສະອາດຫົດສາດໃສ່ບໍລິເວນອະໄວຍະວະເພດ. ເຮັດແນວນີ້ຊ່ວຍໃຫ້ນ້ຳຢຽວຫຼຸດສະພາບເປັນກົດລົງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີອາການເຈັບໜ້ອຍກວ່າ. ການດື່ມນ້ຳຫຼາຍໆກໍ່ຊ່ວຍໄດ້ເຊັ່ນກັນ.
- ເຫຍ່ນລິນນ້ຳລົງຖັງ ຫຼື ໝໍ້. ສຽງຂອງນ້ຳໄຫຼບາງຄັ້ງກໍ່ຊ່ວຍໃຫ້ຕົນປວດຖ່າຍເປົາໄດ້.
- ໃຊ້ຜ້າຈຸບນ້ຳອຸ່ນແລ້ວເອົາແປະໃສ່ບໍລິເວນອະໄວຍະວະເພດກໍ່ອາດຈະຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບໄດ້ເໝືອນກັນ.
- ຕິດຕາມເບິ່ງອາການອັກເສບພິກຢຽວ ແລະ ໝາກໄຂ່ຫຼັງ.

ຖ້າວ່າເດັກຍິງບໍ່ສາມາດຖ່າຍເປົາມາໄດ້ເປັນມື້ໜຶ່ງ ຫຼື ຄົນໜຶ່ງ, ແລະ ທ້ອງນ້ອຍຂອງລາວເຄັ່ງເພາະວ່າພິກຢຽວລາວເຕັມ,ນີ້ແມ່ນເຫດການສຸກເສີມ. ເດັກຍິງຜູ້ນັ້ນຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ອສບ ທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມ, ຜູ້ທີ່ສາມາດແຍ່ທໍາເຂົ້າຮູຢຽວເພື່ອລະບາຍຢຽວອອກ. ຢ່າເອົານ້ຳໃຫ້ລາວກິນເພີ່ມ ເພາະມັນຈະເພີ່ມຄວາມກົດດັນຢູ່ພິກຢຽວ ແລະ ໝາກໄຂ່ຫຼັງຂອງລາວ.

ຄຳເບິ່ງພິກຢຽວຢູ່ບ່ອນນີ້.

ອັກເສບພິກຢຽວ ແລະ ໝາກໄຂ່ຫຼັງ

ວິທີໃສ່ທໍ່

ພາຄົນເຈັບໄປໂຮງໝໍ!

HLL Seattle Health Leadership International Field Draft Copy

ບັນຫາກ່ຽວກັບການເປັນປະຈຳເດືອນ

ຖ້າວ່າປ່ອງຊ່ອງຄອດທີ່ຈົ່ງໄວ້ນັ້ນນ້ອຍເກີນໄປ ຫຼື ວ່າເລືອດປະຈຳເດືອນຖືກສະກັດກັ້ນດ້ວຍຮອຍແປ້ວຢູ່ໃນຮ່າງກາຍ, ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ເປັນປະຈຳເດືອນທີ່ມີຄວາມເຈັບປວດຫຼາຍ.
- ເປັນປະຈຳເດືອນດົນ 10 ຫາ 15 ມື້.
- ບໍ່ມີປະຈຳເດືອນ ເພາະວ່າຊ່ອງຄອດຖືກປິດ ແລະ ເລືອດບໍ່ສາມາດໄຫຼອອກມາໄດ້.
- ເລືອດຄ້າງທີ່ອາດຈະເປັນສາເຫດຂອງອັກເສບຜິ້ງທ້ອງນ້ອຍທັງຮອຍແປ້ວຢູ່ມົດລູກ ແລະ ປົກມົດລູກ ສາມາດກາຍເປັນສາເຫດຂອງການເປັນໝັນໄດ້.

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:

- ເອົາຜ້າຈຸ່ມນ້ຳອຸ່ນແລ້ວວາງທັບທ້ອງນ້ອຍ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບ (ລະວັງຢາເອົາຜ້າຮ້ອນລວກຜິວໜັງ).
- ການຍ່າງ ແລະ ເຮັດວຽກເບົາໆອາດຈະຊ່ວຍໄດ້.

ຖ້າວ່າບັນຫາການເຈັບເປັນນັ້ນຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ, ຮູຊ່ອງຄອດອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເປີດໃຫ້ກວ້າງອອກ. ການປາດແບບນີ້ຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ແພດຜູ້ຊ່ຽວຊານເຮັດເພື່ອກັນບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງເຖິງພາກສ່ວນຈະເລີນພັນພາຍໃນ.

ບັນຫາກ່ຽວກັບການພົວພັນທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບທາງເພດ:

ຖ້າວ່າແມ່ຍິງຜູ້ທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດ ບໍ່ມີອາການທີ່ໄດ້ບັນລະຍາຍຢູ່ໃນພາກນີ້ ແລ້ວລາວກໍອາດຈະສາມາດມີຄວາມສຸກກັບການຮ່ວມເພດໄດ້. ແຕ່ມີແມ່ຍິງຫຼາຍໆຄົນທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດ ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ຖືກຕັດພາກສ່ວນພາຍນອກຂອງອະໄວຍະວະເພດອອກ ມັກຈະມີບັນຫາກ່ຽວກັບການຮ່ວມເພດ.

ມີບາງຊຸມຊົນແມ່ຍິງຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດໃນມື້ດຽວກັນກັບມື້ແຕ່ງງານ. ຫຼື ບາງກໍລະນີແມ່ຍິງຜູ້ທີ່ເຄີຍຫຍິບຊ່ອງຄອດແຕ່ຍັງນ້ອຍຈະຖືກເປີດຊ່ອງຄອດໃຫ້ກວ້າງກ່ອນທີ່ຈະຮ່ວມເພດໃນການແຕ່ງງານເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າລາວຖືກຄາດຫວັງວ່າຈະຖືກຮ່ວມເພດກ່ອນບາດແຜຈະຫາຍເຊົານັ້ນ, ການຮ່ວມເພດຈະເຮັດໃຫ້ມີອາການເຈັບຫຼາຍ ແລະ ອັນຕະລາຍອີກ. ບາດແຜຈະນານເຊົາ. ບາດແຜເປີດເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ເພີ່ມຄວາມສ່ຽງໃຫ້ແກ່ລາວທີ່ຈະຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ ຫຼື ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ (ພຕພ).

ບາດແຜທັງໝົດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັກສາ ກ່ອນຈະມີການຮ່ວມເພດ.

ໃນເວລາຮ່ວມເພດນັ້ນ, ແມ່ຍິງຜູ້ທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດຈະຮູ້ສຶກວ່າລາວພົບກັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະຖືກເລົ່າໂລມ, ເພາະວ່າແຕດຂອງລາວຖືກຕັດອອກໄປແລ້ວ.

ຖ້າທ່ານຢູ່ໃນຊຸມຊົນທີ່ເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງພາຍນອກອອກທັງໝົດນັ້ນ, ທ່ານຄວນຈະຊ່ວຍຜູ້ຊາຍໄດ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ຮູຊ່ອງຄອດນັ້ນຄວນຈະເຮັດໃຫ້ກວ້າງໄວ້ຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ປອດໄພ. ການເປີດຮູຊ່ອງຄອດຄວນຈະເປີດໄວ້ແຕ່ດົນ (ກ່ອນທີ່ແມ່ຍິງຈະມີເພດສຳພັນຄັ້ງທຳອິດ), ເພື່ອໃຫ້ບາດແຜນັ້ນມີເວລາໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໃຫ້ເຊົາກ່ອນ. ການເປີດຮູຊ່ອງຄອດຄວນຈະແມ່ນແພດຜູ້ທຳນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ສະອາດເປັນຜູ້ເຮັດ ແລະ ເປັນຜູ້ປິ່ນປົວບາດແຜ ເພື່ອກັນການຊຶມເຊື້ອ.

ຖ້ວາທ່ານສາມາດຊຸກຍູ້ໃຫ້ຄູ່ຜົວເມຍລົມກັນໄດ້, ມັນຈະເປັນການງ່າຍສຳລັບເຂົາເຈົ້າທີ່ຈະລົມກັນກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນຂອງການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງຕໍ່ການສຳພັນທາງເພດ

ການຮ່ວມເພດທີ່ປອດໄພ

ການອອກລູກຄ້າຂອງຄອດຈະພົບເລື້ອຍໆນຳແມ່ຍິງໜຸ່ມທີ່

ຮ່າງກາຍຍັງບໍ່ທັນຂະຫຍາຍເຕັມສ່ວນເທື່ອ.

ຖ້ວາແມ່ມານຢູ່ທ່າງໄກຈາກໂຮງໝໍການເກີດລູກຢູ່ເຮືອນອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີແມ່ຍິງຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດທາງນອກອອກໝົດ.

ໝໍຕ່ຳແຍພັນເມືອງບາງຄົນໄດ້ຮັບການອົບຮົມພິເສດໃນດ້ານການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ຍິງທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດເພື່ອໃຫ້ເກີດລູກຢ່າງປອດໄພ, ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຈາກການຕັດອະໄວຍະວະເພດທາງນອກອອກໝົດອີກ.

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດໃນກໍລະນີມີບັນຫາກ່ຽວກັບການຮ່ວມເພດ:

ແມ່ຍິງສາມາດເວົ້າກັບຄູ່ນອນຂອງລາວໄດ້, ກ່ຽວກັບວິທີການເລົ່າໂລມທາງເພດ ແລະ ອະທິບາຍວ່າລາວອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາດົນເພື່ອຈະມີຄວາມຮູ້ສຶກທາງເພດ.

ລາວສາມາດຈະລົມກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ເຮັດໃຫ້ການຮ່ວມເພດມີຄວາມເຈັບປວດໜ້ອຍລົງ. ການເຮັດໃຫ້ຊ່ອງຄອດປຽກຊຸ່ມຢ່າງພຽງພໍ (ໃຊ້ນ້ຳມັນລໍ່ລິ້ນ) ສາມາດເຮັດໃຫ້ການຮ່ວມເພດປອດໄພ ແລະ ມີຄວາມເຈັບປວດຫຼຸດລົງ.

ການດູແລຮັກສາດ້ານສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

ຖ້ວາຮູ້ຊ່ອງຄອດຂອງແມ່ຍິງບໍ່ກວ້າງພຽງພໍ, ລາວຈະບໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບການກວດຊ່ອງຄອດ ຫຼື ການເຮັດແປບແຕສ໌ (PAP test) ເພື່ອຊອກຫາຈຸລັງມະເຮັງໄດ້. (ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 378). ອັນນີ້ໝາຍຄວາມວ່າລາວມີທາງເລືອກບໍ່ຫຼາຍໃນການກັນການຖືພາ, ໂລກມະເຮັງ ແລະ ພຕພ

ບັນຫາກ່ຽວກັບການເກີດລູກ.

ການຕັດອະໄວຍະວະບາງຊະນິດເຮັດໃຫ້ເດັກທີ່ຈະເກີດສ່ຽງຕໍ່ການຄາຢູ່ ຊ່ອງຄອດ.

ຖ້ວາຮູ້ຊ່ອງຄອດທີ່ຈົງໄວ້ນັ້ນນ້ອຍເກີນໄປມັນຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເປີດອອກເພື່ອໃຫ້ຫົວຂອງເດັກອອກມາໄດ້, ເຊິ່ງເພິ່ນເອີ້ນວ່າການເປີດຊ່ອງຄອດ (ເບິ່ງເນື້ອໃນຢູ່ໃນຕາຕະລາງໃນໜ້າຕໍ່ໄປ). ຖ້ວາຜູ້ທີ່ເຮັດການເປີດຊ່ອງຄອດບໍ່ຊຳນານ, ອາດຈະເຮັດໃຫ້ມີອາການສັບສົນອັນອື່ນຕື່ມອີກ. ຮອຍແປ້ວທີ່ເກີດຂຶ້ນຫຼັງຈາກການຕັດອະໄວຍະວະເພດສາມາດເຮັດໃຫ້ມີການສຶກຂາດຫຼາຍວ່າໃນເວລາ ຄອດລູກ. ເນື່ອງຈາກວ່າຮອຍແປ້ວນັ້ນຈອດກັນໄດ້ຍາກຈິ່ງອາດຈະເຮັດໃຫ້ມີ ການຕົກເລືອດຢ່າງແຮງໄດ້.

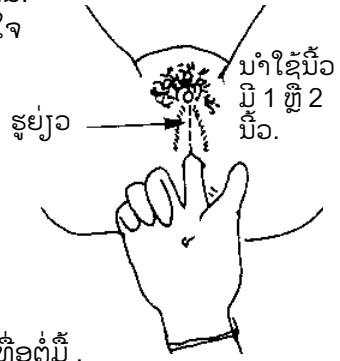
ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:

ວາງແຜນການຄອດລ່ວງໜ້າກ່ອນ. ໃນໄລຍະຕອນທ້າຍຂອງການຖືພາແມ່ນຄວນຈະໄປພົບກັບແພດຜະດຸງຄັນ ຫຼື ອສບ ຜູ້ອື່ນໆທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມດ້ານການຊ່ວຍເຫຼືອ ແມ່ຍິງທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດ ໃນການເກີດລູກ. ແພດຜະດຸງຄັນຈະບອກແມ່ມານ ເອງວ່າລາວຈະມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ອາການສົນອັນໃດ ຫຼື ວ່າຮູ້ຊ່ອງຄອດຂອງລາວຄວນຈະເປີດໃຫ້ກວ້າງອອກກວ່າເກົ່າ. ຖ້ວາມີຄວາມສ່ຽງແມ່ມານຜູ້ນັ້ນສາມາດວາງແຜນລ່ວງໜ້າເພື່ອໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກແພດໝໍກ່ອນເວລາຄັບຂັນ.

ການປິ່ນປົວສຸກເສີມ: ຖ້ວາເດັກຍິງ ຫຼື ຍິງໜຸ່ມຜູ້ໜຶ່ງຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດທາງນອກອອກໝົດມາເກີດລູກ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ບໍ່ສາມາດອອກໄດ້, ຮອຍແປ້ວຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕັດອອກເພື່ອໃຫ້ເດັກນ້ອຍເກີດອອກມາໄດ້. ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ການເປີດຮູຊ່ອງຄອດຄວນຈະເຮັດໂດຍ ອສບ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມ. ແຕ່ຖ້ວາບໍ່ມີແພດທີ່ຢູ່ໃກ້, ໃຫ້ທ່ານລ້າງມືຂອງທ່ານດ້ວຍສະບູ ແລະ ນຳສະອາດກ່ອນທີ່ທ່ານຈະເລີ່ມຕົ້ນຊ່ວຍເຫຼືອລາວ. ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ໃສ່ສົບມື ຫຼື ເອົາຖົງຢາງທີ່ສະອາດມາຫຸ້ມມືຂອງທ່ານ. ເຄື່ອງມືສຳລັບປາດຕ້ອງໄດ້ຖືກອະນາໄມ ແລະ ອະເຊື້ອກ່ອນ (ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 526). ຖ້າທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປາດໃຜຜູ້ໜຶ່ງໃຫ້ທ່ານພາລາວໄປຫາແພດຜູ້ທີ່ຮູ້ວິທີການຫຍິບປາດນັ້ນທັນທີຫຼັງຈາກທີ່ເກີດລູກ ແລ້ວ.

ການປາດຮອຍແປ້ວເພື່ອເປີດຊ່ອງຄອດ (ການເປີດຊ່ອງຄອດ):

1. ປ່ອນນິ້ວມືໜຶ່ງ ຫຼື ສອງນິ້ວເຂົ້າໄປໃນກ້ອງຮອຍແປ້ວ.
2. ສັກຢາມືນສະເພາະທີ່ເຂົ້າໄປ ຖ້າທ່ານເຮັດເປັນ
3. ປາດຮອຍແປ້ວຈົນກວ່າທ່ານຈະສາມາດເຫັນຮູຢ່າງຂອງແມ່ຍິງ. ເມື່ອເປີດໄດ້ຂະໜາດນີ້ ຮູຊ່ອງ ຄອດອາດຈະກວ້າງພຽງພໍແລ້ວສຳລັບໃຫ້ເດັກເກີດອອກມາ.
4. ຫຼັງຈາກຄອດແລ້ວ, ຮູຊ່ອງຄອດຕ້ອງໄດ້ຫຍິບ ແລະ ດັດແປງຄືນ. ໄລຍະນີ້ແມ່ນເວລາທີ່ເໝາະສົມທີ່ຈະອະທິບາຍໃຫ້ແມ່ຍິງເຂົ້າໃຈວ່າ ມັນຈະ ປອດໄພຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຖ້າວ່າເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດອີກເທື່ອໃໝ່. ມັນຈະເຮັດໃຫ້ມີຮອຍແປ້ວໃຫຍ່ ກວ່າເກົ່າ ແລະ ອາດຈະຕົ້ນຮູຢ່າງ ແລະ ຊ່ອງຄອດ. ແພດຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມສາມາດດັດແປງອະໄວຍະວະເພດໂດຍທີ່ບໍ່ປິດຮູ ຊ່ອງຄອດກໍ່ໄດ້.
5. ເພື່ອປ້ອງກັນການຊຶມເຊື້ອເອົາຢາຕ້ານເຊື້ອໃຫ້ແມ່ຍິງ
ກິນ ເຊັ່ນ: ຢາດີກຊີໂຊຄລິນ (doxycycline) 500 ມກ ກິນ 2 ເທື່ອຕໍ່ມື້, ຫຼື ຢາເອຣີໂຕຣໂມຊິນ 500 ມກ ກິນມື້ໜຶ່ງ 4 ເທື່ອໃນໄລຍະ 7 ມື້.

ຍ່ຽວ ແລະ ອາຈົມເຮັຍ:

ໃນໄລຍະທີ່ລູກອອກມາຄຳຢູ່ຊ່ອງຄອດນັ້ນ, ຜິວໜັງຂອງຊ່ອງຄອດ ພົກຍ່ຽວ ຫຼື ໄສ່ສຸດອາດຈະຈຶກຂາດໄດ້, ຊຶ່ງມັນຈະເຮັດໃຫ້ຍ່ຽວ ຫຼື ອາຈົມເຮັຍອອກມາທາງຊ່ອງຄອດ.

ຖ້າວ່າຄູ່ຜົວເມຍນັ້ນຫາກຮ່ວມເພດທາງຮູທະວານ ເພາະວ່າຮູຊ່ອງຄອດແຄບເກີນໄປນັ້ນ, ອາດຈະເຮັດໃຫ້ຮູທະວານຍືດ ຫຼື ຈຶກຂາດໄດ້. ອາຈົມອາດຈະເຮັຍອອກທາງຮູທະວານ.

ຍ່ຽວ ແລະ ອາຈົມເຮັຍເປັນບັນຫາທີ່ໂຫດຮ້າຍເກີນກວ່າທີ່ຈະຍອມຮັບມັນ. ແມ່ຍິງໜຸ່ມໜູ່າຍໆຄົນຖືກປະຕິເສດຈາກຄູ່ນອນຂອງລາວ, ຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດຖືກໄດ້ ແລະ ຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມການຂັບຖ່າຍໄດ້. ໃຫ້ທ່ານໄປຫາແພດໝໍເພື່ອຊ່ອຍທັນທີທີ່ມີອາການ.

ອາການຍ່ຽວເຮັຍ

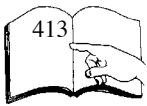
ການເປັນໝັນ

ການຊຶມເຊື້ອຈະເຮັດໃຫ້ມີຮອຍແປ້ວຢູ່ໃນມົດລູກ ແລະ ປົກມົດລູກ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງບໍ່ສາມາດຖືພາໄດ້. ຖ້າທ່ານຄິດວ່າການຊຶມເຊື້ອອາດຈະເກີດມາຈາກ ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນໃຫ້ອ່ານຄືນໃນພາກທີ່ກ່າວເຖິງ ພຸດພ ແລະ ອັກເສບພາກສ່ວນອື່ນໆຂອງອະໄວຍະວະເພດ ໃຫ້ອ່ານເພີ່ມໃນໜ້າ 260 ຖ້າທ່ານຄິດວ່າບັນຫາເກີດຈາກເລືອດປະຈຳເດືອນຄ້າງຢູ່ໃນມົດລູກ ຫຼື ປົກມົດລູກ ໃຫ້ທ່ານປົກສາ ອສປ ທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມກ່ຽວກັບການເປີດຮູໃຫ້ກວ້າງອອກ.

ການເປັນໝັນ

HLI Seal of Health Literacy International
Field Draft Copy

ສຸຂະພາບຈິດ

ໃຊ້ຄວາມພະຍາມເພື່ອປ່ຽນແປງສະພາບການ

ໃນເມື່ອຂ້ອຍ ແລະ ເມຍຂອງຂ້ອຍໄດ້ປະສົບກັບບັນຫາການຮ່ວມເພດ ແລະ ການເກີດລູກແລ້ວ, ຂ້ອຍຈະບໍ່ໃຫ້ລູກສາວສອງຄົນຂອງຂ້ອຍຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດອີກ.

ບັນຫາສຸຂະພາບຈິດ

ເດັກຍິງທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດອາດຈະຖືກຄອບງໍາດ້ວຍຄວາມຍ້ານຄວາມກະວົນກະວາຍ ຫຼື ຄວາມເສົ້າໂສກ. ເມື່ອການຕັດອະໄວຍະວະເພດໄດ້ຖືກເຮັດຢູ່ຕໍ່ໜ້າແມ່ຍິງຜູ້ທີ່ເດັກຍິງຜູ້ນັ້ນລ້ຽງເຄີຍ ແລະ ໄວ້ໃຈເພື່ອປົກປ້ອງລາວຈາກການທໍາຮ້າຍ, ເດັກຍິງຜູ້ນັ້ນ ອາດຈະມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າລາວບໍ່ສາມາດໄວ້ໃຈຜູ້ໃດອີກແລ້ວ. ອາການເຫຼົ່ານີ້ຈະຮ້າຍ ແຮງຂຶ້ນ ຖ້າວ່າເດັກຍິງຜູ້ນັ້ນບໍ່ໄດ້ຄາດຜັນໄວ້ວ່າຈະເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດ.

ອາການເຈັບຊໍາເຮື້ອ ແລະ ການທໍລະມານ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາສຸຂະພາບຈິດທີ່ຍາວນານ ກໍ່ເປັນໄດ້, ເຊັ່ນ: ໂລກຊຶມເຊື້ອ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ບໍ່ມີຄຸນຄ່າ. ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການສໍາພັນທາງເພດອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຕຶງຄຽດທີ່ຮຸນແຮງລະຫວ່າງແມ່ຍິງຜູ້ນັ້ນ ແລະ ຄູ່ນອນຂອງລາວ ແມ່ຍິງອາດຈະຄິດວ່າລາວບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄູ່ນອນຂອງລາວພໍໃຈ ເພາະວ່າອາການເຈັບເຮັດໃຫ້ລາວຍ້ານການຮ່ວມເພດ.

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:

- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ລາວເວົ້າເຖິງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງລາວ.
- ຖ້າວ່າລາວເກັບຕົວຢູ່ຜູ້ດຽວ ຫຼື ທ່າງເກີນຈາກໝູ່ຄູ່ ແລະ ບໍ່ສາມາດເຮັດກິດຈະກຳປະຈຳວັນ ໃຫ້ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 418 ແລະ 430

ຖ້າທ່ານບໍ່ແນ່ໃຈຄວາມຮູ້ສຶກຂອງທ່ານກ່ຽວກັບການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ, ໃຫ້ຊ່ຽງຊາຄວາມສ່ຽງໄພ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານຕັດ ສິນໃຈໃຫ້ຖາມຄົວທ່ານເອງວ່າ: ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຕັດອະໄວຍະວະເພດມີອັນໃດດີແດ່ຕໍ່ສຸຂະພາບ ວັດທະນະທໍາ ມັກຈະຖືກປ່ຽນແປງເລື້ອຍໆເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຊຸມຊົນ. ການປະຕິບັດແບບນີ້ສາມາດປ່ຽນໄດ້ບໍ່?

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:

ຖ້າທ່ານບໍ່ເຫັນດີກັບການປະຕິບັດແບບນີ້, ມີຫຼາຍໆວິທີທີ່ທ່ານສາມາດຊ່ວຍເດັກຍິງຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານໄດ້:

- ຖ້າທ່ານເປັນແມ່, ໃຫ້ຊ່ວຍລູກສາວຂອງທ່ານໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ສຶກມີຄຸນຄ່າ ແລະ ໜ້າຮັກແພງ, ເຖິງວ່າລາວຈະຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດ ຫຼື ກໍ່ຕາມ.
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ລູກສາວຂອງທ່ານສືບຕໍ່ຮຽນໜັງສື ແລະ ຮຽນຮູ້ທີ່ຈະຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າເອງກ່ຽວກັບຊີວິດ ແລະ ອະນາຄົດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເດັກທຸກໆຄົນມີສິດທີ່ຈະມີສຸຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາທີ່ດີ.
- ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັບແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍຜູ້ອື່ນໆໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານກ່ຽວກັບບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ. ຮ່ວມມືກັບເຂົາເຈົ້າເພື່ອປ່ຽນແປງສະພາບການ.
- ໃຫ້ຊອກຮູ້ວ່າການຈັດຕັ້ງແມ່ຍິງຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານ ຫຼື ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານກຳລັງເຮັດຫຍັງແດ່.

HLI Seal of Quality
Health Learning International
Field Draft Copy

- ຖ້າທ່ານເປັນແພດຜູ້ທີ່ເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດ, ໃຫ້ທ່ານອະທິບາຍຄວາມສ່ຽງໄພຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ມາຂໍໃຫ້ທ່ານເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດໃຫ້.
- ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມການອົບຮົມກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ຍິງທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດ.
- ເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງໂດຍການຮ່ວມມືກັບຜູ້ນຳທາງສາສະໜາ ແລະ ຜູ້ນຳທາງດ້ານປະເພນີວັດທະນະທຳ. ສາດສະໜາບໍ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ, ແຕ່ເລື່ອງນີ້ບໍ່ມີໃຜເຂົ້າໃຈແຈ້ງ. ພະຍາຍາມສົນທະນາເລື່ອງນີ້ກັບຜູ້ນຳທາງສາດສະໜາ.
- ຊອກຫາວິທີສະກັດກັ້ນພິທີກຳເພື່ອຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານ. ໃຫ້ຊອກພິທີກຳອື່ນ ເພື່ອສະຫຼອງການທີ່ເດັກຍິງໄດ້ປ່ຽນຈາກເດັກມາເປັນຜູ້ໃຫຍ່ມາແທນທີ່. ພິທີກຳເຫຼົ່ານັ້ນອາດຈະຮວມເອົາການສູດ, ການໂຫວ້ຂໍພອນຈາກບັນພະບຸລຸດ ຫຼື ການບວງສວງອັນໃດກໍໄດ້ທີ່ບໍ່ທຳຮ້າຍແມ່ຍິງຢູ່ໃນບາງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ມີພິທີ
- ກຳຮ້ອງຂ້ວນຕໍ່ອາຍຸໃຫ້ແກ່ເດັກຍິງໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ແຕະຕ້ອງເຖິງສຸຂະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າເລີຍ.
- ຮັບຮູ້ບົດບາດທີ່ສຳຄັນຂອງໝໍຕຳແຍ ຢູ່ໃນວຽກງານການຮັກສາສຸຂະພາບຊຸມຊົນ. ເນື່ອງຈາກວ່າໝໍຕຳແຍມັກຈະແມ່ນຜູ້ເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດຂອງເດັກຍິງ, ພວກເຂົາເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການອົບຮົມກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນທີ່ບໍ່ດີຂອງມັນ. ຊອກຫາແນວທາງເພື່ອສ້າງລາຍຮັບອື່ນທີ່ໃຊ້ເພື່ອປ່ຽນແທນພິທີກຳການຕັດອະໄວຍະວະເພດ. ໃຫ້ເຊີນໝໍຕຳແຍເຂົ້າຮ່ວມເປັນບຸກຄົນສຳຄັນໃນພິທີນັ້ນ ແລະ ມອບຂອງຂ້ວນໃຫ້.

ເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງທີ່ແທ້ຈິງເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມຊົນຂອງຕົນເອງ, ຄົນຢູ່ໃນຊຸມຊົນຕ້ອງຮ່ວມມືກັນເພື່ອຢຸດຢັ້ງການກະທຳທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕ່າງໆ.

ການຕັດອະໄວຍະວະເພດ, ສິດທິມະນຸດ ແລະ ກົດໝາຍ

ໃນພາກນີ້ໄດ້ບັນລະຍາຍເຖິງ ບັນຫາທາງສຸຂະພາບທີ່ອາດຈະເກີດມາຈາກການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ. ເຖິງວ່າບໍ່ມີບັນຫາສຸຂະພາບເກີດຂຶ້ນ ແຕ່ເດັກຍິງທີ່ຖືກຕັດອະໄວຍະວະເພດຍັງເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍຢູ່ໃນລັກສະນະທີ່ມັນກະທົບເທິງຊີວິດໃນອະນາຄົດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການຕັດອະໄວຍະວະເພດແມ່ນຖືກເຮັດໃຫ້ເດັກຍິງທີ່ອາຍຸຍັງອ່ອນຢູ່, ເຊິ່ງອີງຕາມກົດໝາຍແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນທີ່ຈະເຮັດການຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົນເອງ. ເຖິງວ່າພໍ່ແມ່ຈະເຊື່ອວ່າການຕັດອະໄວຍະວະເພດໃຫ້ແກ່ເດັກຍິງເປັນການຍົກຖານະໃນສັງຄົມ ໃຫ້ແກ່ເດັກຍິງເອງ, ແຕ່ໃນຄວາມຈິງແລ້ວມັນໄດ້ທຳລາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ, ຮ່າງກາຍ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກທາງເພດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເພາະສະນັ້ນເອງອົງການອະນາໄມໂລກ, ອົງການອຸຍນິເຊັບ (UNICEF) ຈຶ່ງປະກາດວ່າການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ ແມ່ນຄວາມຮຸນແຮງອັນໜຶ່ງທີ່ລະເມີດສິດທິມະນຸດຂອງເດັກຍິງ.

ມີຫຼາຍໆປະເທດໃນຂົງເຂດອະຟຣິກາ ເຊັ່ນ: ປະເທດການາ (Ghana), ເບີກິນາຟາໂຊ (Burkina Faso), ໄອວໍຣິກົດ (Ivory Coast), ໂຕໂກ (Togo) ແລະ ເຊເນການ (Senegal) , ລວມທັງປະເທດການາດາ (Canada), ອົດສະຕາລີ (Australia), ອາເມລິກາ ແລະ ບາງປະເທດໃນທະວີບເອີຣົບ ໄດ້ອອກກົດໝາຍຕໍ່ຕ້ານການເຮັດການຕັດອະໄວຍະວະເພດຍິງ. ຍັງມີອີກຫຼາຍປະເທດທີ່ກຳລັງຮ່າງກົດໝາຍທີ່ຄ້າຍຄືກັນນີ້. ຢູ່ຫຼາຍໆປະເທດອີກ, ພວກທ່ານໝໍ, ນາງພະຍາບານ ແລະ ແພດໝໍອື່ນໆ ພາກັນຕໍ່ຕ້ານການຕັດອະໄວຍະວະເພດ. ພ້ອມດຽວກັນກັບນັກກົດໝາຍ, ນາຍຄູ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆ ກໍກຳລັງພະຍາຍາມທີ່ຈະຢຸດເຊົາການປະຕິບັດແບບເຈັບປວດ ແລະ ບໍ່ຈຳເປັນອັນນີ້ຢູ່. ສິ່ງສຳຄັນ, ຜູ້ທີ່ໃຫ້ການບໍລິການທາງສຸຂະພາບຄວນຈະປົກປ້ອງສິດຂອງເດັກຍິງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີສຸຂະພາບດີໂດຍການຮັກສາຮ່າງກາຍຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຄົບບໍລິບູນ, ບໍ່ໃຫ້ຖືກຕັດຖືກປາດ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງໃດໆ.

